

Det, bestandigt at slyde fra sig, hvad der bliver forelagt, og at sige: „Det er ikke nok; vi maae have Noget, der er meget bedre; det kan ikke tilfredsstille Folket; vi skulle give dem Noget, der er langt bedre“, og saa slet ikke give noget Bidrag til, at det kan blive bedre, det troer jeg ikke er berettiget. Jeg troer, at Folket trættes ved disse idelige Gjentagelser; det venter og haaber og troer, at nu vil det snart komme; men det seer, at Alt, hvad det ønsker, stæer ikke; det gjentages kun bestandigt og lægges derpaa tilside. Det er derfor, at jeg for mit Vedkommende aldeles ikke kan gaae ind paa, hvad det ærede Medlem har fremfat, og, da den høitærede Minister er kommen Thinget saameget imøde, som han er, saa skal jeg vide for mit Vedkommende at sætte tilbørlig Pris derpaa. Med Hensyn til hvad der er yttret af den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kreds (Madyig), da er der blot et Punct, som jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa. Det ærede Medlem har, idet han udhøvede, at de Formuende skulde have en større Indskydelse i Sogneforstanderskaberne, talt om, at de mindre Bemidlede kunne vaelte Byrderne over paa de mere Bemidlede. Det ærede Medlem har maaffæe ikke meent det, men det forekommer mig, at han har talt saaledes, som om det, der blev paalignet i Sogneforstanderskaberne, skulde uden Indvending udredes af dem, paa hvem det paalignedes. Men dette er ingenlunde Tilfældet; der kan klages til Amtsraadet, og derfra gaaer Klagen videre, og der kan stæe og der stæer derved meget hyppigt Forandringer i disse Paaligninger. Det, der saaledes bestemmes af Sogneforstanderskabet, er ingenlunde nogen Høiesteretsdom. Naar den ærede 1ste Landstingsmand for 10de Kreds (Lüttichau) har yttret, at jeg skulde have sagt, at det var et almindeligt Onske, at denne Lov maa komme ud, saa troer jeg, at jeg har været berettiget til at udtale det; thi, naar man tager Hensyn til, at Rigsdagsmændene ere valgte af Folket, og altsaa det, de fremsætte som deres Onske, maa antages at være et Udtryk af Folketstemningen, og naar, hvad jo det ærede Medlem vist ogsaa vil have seet, vi see hen til den Genstemmighed, hvormed

Lovforslaget er gaaet igjennem i Folkethinget, og at Folk i de allerforskjelligste Stillinger, og med de forskjelligste Anskuelser der ere gaaede ind derpaa, saa kan man vistnok være berettiget til at sige, at Onsket om, at denne Lov — og om just ikke netop den her foreliggende Lov, saa dog en lignende Lov — maatte komme frem, er almindeligt i selve Folket. Det samme ærede Medlem har yttret, at han beklager meget, at Provsten ikke mere skal have Sæde i Amtsraadet. Jeg kan slet ikke indsee, hvad Provsten skulde der; han har efter min Mening Intet at gjøre der; der kan ikke synes mig, tænkes nogen Grund, hvorfor han skulde være der, naar Amtmanden er der. Provsten er jo Medlem af Bestyrelsen af Skolevæsenet; der er han paa sit rette Sted, og det er det, der maaffæe har foranlediget den høitærede Minister til at gaae ind paa, at han ikke længere skal have Sæde i Amtsraadet. Jeg troer heller ikke, at hans Virksomhed i Reglen har været af særdeles Betydning. Hvad Præsten angaaer, da troer jeg virkelig, at der kan være megen god Grund til den Indskrænkning, der er gjort i Henseende til ham.

Fris: Ja, uagtet Discussionerne allerede trufne temmelig langt ud, troer jeg dog ikke, at jeg kan lade det komme til Afslutning, uden ogsaa at maatte tale et Par Ord i denne Sag, som idetmindste staaer mig ligesaa nær som mange af de andre ærede Landstingsmænd, der have talt, og hvori jeg ogsaa maa have endeel Erfaring, da jeg har været Medlem baade af Amtsraad og Sogneforstanderskab, saa længe som disse Institutioner have eksisteret. Jeg har vist ogsaa sporet det Liv og den Interesse, som det gav i Communerne, da Forordningen af 1841 kom ud, og det var et Gode, som man maatte bestræbe sig for stedse mere og mere at bevare. At Interessen noget har tabt sig, hvor jeg er kjendt i Landsbycommunerne, saa at man ikke mere med saa megen Interesse arbejder i disse Sogneforstanderskaber, er Noget, jeg ikke kan benægte, hvorimod det vel kan være Tilfældet, at det paa andre Steder forholder sig ganske anderledes; men at Grunden til, at denne Interesse, som i det første Dieblik var meget vakt, siden